

Bryssel, 26. kesäkuuta 2026
(OR. en)

11011/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0186 (NLE)

JAI 872
FRONT 123
ASILE 60
MIGR 176
COEST 503
SOC 425

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	26. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 345 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta 4 päivään maaliskuuta 2028

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 345 final.

Liite: COM(2026) 345 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.6.2026
COM(2026) 345 final

2026/0186 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta 4 päivään maaliskuuta 2028

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvosto hyväksyi 4. maaliskuuta 2022 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382¹ ja aktivoi 20. heinäkuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/55/EY², jäljempänä 'tilapäistä suojelua koskeva direktiivi', sellaisten tiettyihin ryhmiin³ kuuluvien henkilöiden osalta, jotka ovat joutuneet siirtymään Ukrainasta 24. helmikuuta 2022 tai sen jälkeen Venäjän asevoimien kyseisenä päivänä maassa aloittaman sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi. Tilapäistä suojelua koskevan direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaan tilapäisen suojelun kesto on lähtökohtaisesti yksi vuosi, ja sitä voidaan jatkaa ilman eri toimenpiteitä kuusi kuukautta kerrallaan enintään vuoden ajan. Tilapäistä suojelua jatkettiin ilman eri toimenpiteitä vuodella 4. maaliskuuta 2024 saakka.

Tilapäistä suojelua koskevan direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos tilapäiselle suojelulle on yhä perusteita, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää pidentää tilapäisen suojelun kestoja enintään vuodella komission ehdotuksesta, ja että komissio myös tutkii jäsenvaltioiden pyynnöt, jotka koskevat ehdotuksen tekemistä neuvostolle. Tilapäistä suojelua jatkettiin yhdeksi vuodeksi kerrallaan, ensin 4. maaliskuuta 2025 saakka⁴, sen jälkeen 4. maaliskuuta 2026 saakka⁵ ja viimeksi 4. maaliskuuta 2027 saakka⁶.

Ehdotuksella on kaksi tavoitetta. Ensinnäkin tilapäistä suojelua, sellaisena kuin se on otettu käyttöön neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382, on määrä jatkaa vielä vuodella. Näin neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2022/382 yksilöityjen henkilöryhmien tilapäinen suojelu jatkuisi 5. päivästä maaliskuuta 2027 lukien 4. päivään maaliskuuta 2028 saakka. Toiseksi ehdotuksella pyritään sovittamaan yhteen tilapäinen suojelu ja Ukrainan yleinen kyky puolustautua Venäjän laiton hyökkäyssotaa vastaan. Sen vuoksi ehdotetaan, että tilapäistä suojelua ei pääsääntöisesti myönnetä henkilöille, jotka poistuvat Ukrainasta tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen ja jotka eivät voi osoittaa,

¹ NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta.

² NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi.

³ Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 2 artiklan mukaan tilapäistä suojelua sovelletaan a) Ukrainassa ennen 24. helmikuuta 2022 asuneisiin Ukrainan kansalaisiin, b) kansalaisuudettomiin henkilöihin ja muiden kolmansien maiden kuin Ukrainan kansalaisiin, jotka saivat kansainvälistä suojelua tai vastaavaa kansallista suojelua Ukrainassa ennen 24. helmikuuta 2022, ja c) a ja b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäseniin. Jäsenvaltiot soveltavat joko kyseistä päätöstä tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaista asianmukaista suojelua kansalaisuudettomiin henkilöihin ja muiden kolmansien maiden kuin Ukrainan kansalaisiin, jotka voivat osoittaa, että he oleskelivat laillisesti Ukrainassa ennen 24. helmikuuta 2022 Ukrainan lainsäädännön mukaisesti myönnetyn voimassa olevan pysyvän oleskeluluvan perusteella, ja jotka eivät voi palata lähtömaahansa tai lähtöalueelleen turvallisesti ja pysyvästi.

⁴ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/2409, annettu 19 päivänä lokakuuta 2023, täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta.

⁵ [Neuvoston täytäntöönpanopäätös \(EU\) 2024/1836, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2024, täytäntöönpanopäätöksellä \(EU\) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta \(europa.eu\).](#)

⁶ [Neuvoston täytäntöönpanopäätös \(EU\) 2025/1460, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2025, täytäntöönpanopäätöksellä \(EU\) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta \(europa.eu\).](#)

että Ukrainan viranomaiset ovat antaneet heille luvan poistua Ukrainasta asevelvollisuuksiensa mukaisesti.

Tilapäisen suojelun käyttöönottoon johtanut tilanne jatkuu, joten tilapäistä suojelua on jatkettava edelleen.

Huhtikuussa 2026 tilanne oli se, että lähes 4,4 miljoonaa Ukrainasta siirtymään joutunutta henkilöä⁷ saa tilapäistä suojelua EU:ssa; heistä noin 58 prosenttia on naisia⁸. Iän perusteella tarkasteltuna lähes 30 prosenttia koko ryhmästä on alaikäisiä (sekä naisia että miehiä). Tilapäistä suojelua EU:n jäsenvaltioissa saavien henkilöiden määrä on pysynyt suhteellisen vakaana, noin 4,3 miljoonassa, vaikka hienoista kasvua on ollut havaittavissa (4,21 miljoonaa huhtikuussa 2024, 4,26 miljoonaa maaliskuussa 2025 ja 4,37 miljoonaa huhtikuussa 2026). Jäsenvaltioista Saksassa, Puolassa ja Tšekissä on edelleen eniten tilapäistä suojelua saavia henkilöitä (Saksassa lähes 1,28 miljoonaa, Puolassa noin 970 000 ja Tšekissä yli 380 000). Tilapäistä suojelua koskevan direktiivin aktivoinnin jälkeen jäsenvaltiot ovat ryhtyneet merkittäviin toimiin tukeakseen Ukrainasta siirtymään joutuneita henkilöitä ja helpottaakseen heidän integroitumistaan vastaanottaviin maihin ja niiden työmarkkinoille, myös koulutusjärjestelmiin. Ne ovat myös jatkaneet toimia vastaanottokapasiteetin lisäämiseksi ja valmiussuunnittelun parantamiseksi. EU:n toimille, joita se on toteuttanut Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta, on leimallista vahva solidaarisuus ensinnäkin Ukrainaa ja sen kansaa kohtaan, mikä näkyy siirtymään joutuneita henkilöitä vastaanottavien jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten toimissa, ja toiseksi jäsenvaltioiden kesken.

Tilapäistä suojelua koskevan direktiivin aktivointi antaa tilapäistä suojelua saaville henkilöille tietyt yhdenmukaiset oikeudet, minkä lisäksi se vähentää edelleen riskiä siitä, että jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmien tehokas toiminta häiriintyisi turvapaikkahakemusten suuren määrän takia. Helmikuun 2022 ja maaliskuun 2026 välisenä aikana Ukrainan kansalaiset jättivät EU:ssa 94 390 kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta (helmikuun 2022 ja maaliskuun 2025 välillä tämä luku oli 75 850). Ukrainan kansalaisten tekemien kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten määrä oli vuoden 2026 tammi-maaliskuussa 57 prosenttia vähäisempi kuin samana ajanjaksona vuonna 2025. Eniten niitä vastaanotti Ranska ja toiseksi eniten Puola. Vähäiset kokonaismäärät ovat kuitenkin osoitus siitä, että tilapäinen suojelu on toiminut tarkoitetulla tavalla ja muun muassa estänyt jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmien ylikuormittumisen.

YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun (UNHCR) heinäkuussa 2025 tekemän aieselvityksen⁹ mukaan niiden siirtymään joutuneiden henkilöiden osuus, jotka suunnittelevat tai toivovat palaavansa Ukrainaan tulevaisuudessa, oli laskenut puolen vuoden takaisesta (65 prosentista vuoden 2024 tammi-helmikuussa 61 prosenttiin saman vuoden heinä-elokuussa), kun taas paluustaan epävarmojen henkilöiden osuus oli noussut (24 prosentista 27 prosenttiin). Samoin oli noussut niiden osuus, jotka eivät näe toivoa paluusta (11 prosentista 12 prosenttiin). Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM) mukaan¹⁰ valtaosa (70 %) sen kyselyyn osallistuneista henkilöistä aikoo palata Ukrainaan, jos ja kun se on turvallista.

⁷ Yli 4,54 miljoonaa, mukaan lukien EU:n jäsenvaltiot, Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi.

⁸ Jollei toisin mainita, kaikki tilapäistä ja kansainvälistä suojelua koskevat luvut ovat Eurostatin lukuja (Database – Eurostat).

⁹ [Policy brief Forecasting Refugee Return to Ukraine amid ongoing war and uncertainty.](#)

¹⁰ Ukraine Regional Response: Needs, Intentions, and Border Crossings | Displacement Tracking Matrix

Lisäksi Euroopan unionin turvapaikkaviraston (EUAA) kyselytutkimuksen mukaan¹¹ noin viidesosa oli päättänyt olla palaamatta Ukrainaan, 22 prosenttia oli taipuvaisia olemaan palaamatta ja 31 prosenttia oli epävarmoja. Vain 14 prosenttia vuonna 2025 vastanneista oli päättänyt palata ja 13 prosenttia oli taipuvaisia palaamaan. Niiden henkilöiden osuus, jotka ovat päättäneet olla palaamatta, kasvoi ajan mittaan tasaisesti 5 prosentista 12 prosenttiin ja myöhemmin 20 prosenttiin. Samoin niiden osuus, jotka ovat taipuvaisia olemaan palaamatta, kasvoi 12 prosentista 15 prosenttiin ja myöhemmin 22 prosenttiin.

Nämä selvitykset vahvistavat, ettei suurin osa Ukrainasta siirtymään joutuneista edelleenkaan katso voivansa palata maahan turvallisesti ja pysyvästi.

Ukrainassa Venäjän hyökkäyssota jatkuu keskeytyksettä. Venäjä kohdistaa edelleen tarkoituksellisesti ja järjestelmällisesti sotatoimia siviili-infrastruktuuriin ja asuttuihin alueisiin. YK:n Ukrainassa toteuttaman ihmisoikeustarkkailuoperaation mukaan toukokuussa 2026 siviiliuhrien määrä oli kasvanut 93 prosenttia verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2025. Tämä merkitsee merkittävää tilanteen kärjistymistä ja korostaa sodan siviileille aiheuttamia pitkittäviä vaikutuksia.

Venäjän joukkojen odottamattomat ilma- ja drooni-iskut ovat edelleen vakava uhka koko maassa ja ulottuvat kauas etulinjaa pidemmälle. Nämä iskut korostavat meneillään olevan aggression maantieteellistä laajuutta ja summittaista luonnetta. Ilmahyökkäykset ovat heikentäneet vakavasti luotettavaa sähkön, lämmityksen ja veden saantia, ja miljoonat ihmiset joutuivat kärsimään toistuvista pitkäaikaisista sähkökatkoista vuoden 2025 lopulla.

IOM arvioi joulukuussa 2025, että Ukrainassa on 3 712 000 maan sisäistä pakolaista.¹² Kolme neljäsosaa (71 prosenttia) maan sisällä siirtymään joutuneista oli joutunut lähtemään kotiseudultaan yli kahden vuoden ajaksi ja 82 prosenttia yli vuoden ajaksi. Maan sisällä yli kahden vuoden ajaksi siirtymään joutuneita asui eniten maan länsiosissa. Ukrainaa koskevasta viidennestä nopeasta vahinko- ja tarvearvioinnista (Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5)) annetun raportin¹³ mukaan sosiaalipolitiikasta vastaava ministeriö oli rekisteröinyt virallisesti maan sisällä siirtymään joutuneiksi 4 618 666 henkilöä (joulukuu 2025). Köyhyyden on raportoitu lisääntyneen vuonna 2025. Sodan vaikutukset vaihtelevat. Eniten niistä kärsivät naiset, niin työllisyyden kuin kotitalouksien kriittisten tarpeiden osalta, sekä vammaiset, lapset ja nuoret, maan sisällä siirtymään joutuneet ja ikääntyneet. Yli 15 000 ihmistä on kuollut, yli 40 600 loukkaantunut ja miljoonat ovat menettäneet kotinsa.

Yhdistyneiden kansakuntien humanitaarisen avun koordinoitintoimisto (OCHA) arvioi tammikuussa 2026, että noin 10,8 miljoonaa ihmistä tarvitsee kiireellistä humanitaarista apua Ukrainassa.¹⁴

Ukrainan epävakaus yhdessä vaikean humanitaarisen tilanteen kanssa voisi myös johtaa siihen, että unioniin saapuu uusia tulijoita suuressa määrin, jolloin suojelua olisi tarjottava vielä useammalle siirtymään joutuneelle henkilölle.

Ukrainan tilanteen epävarmuuden ja epävakauden vuoksi nykyisissä olosuhteissa ole mahdollista lopettaa tilapäisen suojelun antamista EU:n jäsenvaltioissa tällä hetkellä oleskeleville tilapäistä suojelua saaville henkilöille ja niille, jotka saattavat edelleen olla sen tarpeessa. Näitä henkilöitä on edelleen suojeltava unionissa. Myös kansallisten

¹¹ Ad Hoc Report: Situation in Ukraine and Displacement to the EU+: Trends, Drivers and Future Prospects (syyskuu 2025).

¹² [Ukraine internal displacement report, General population survey, Round 22 \(tammikuu 2026\)](#).

¹³ Ukraine – Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5): helmikuu 2022 – joulukuu 2025.

¹⁴ Ukraine Humanitarian Needs and Response Plan 2026 (January 2026) [EN/UK].

turvapaikkajärjestelmien tehokas toiminta vaarantuisi, jos tilapäinen suojelu lopetettaisiin pian ja kaikki nämä henkilöt hakisivat samanaikaisesti kansainvälistä suojelua

Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että tällä hetkellä tilapäisen suojelun perusteet ovat edelleen olemassa ja että tilapäistä suojelua olisi sen vuoksi jatkettava tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena toimenpiteenä nykytilanteessa. Keston jatkaminen olisi hyväksyttävä tilapäistä suojelua koskevan direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti mahdollisimman pian vielä vuodeksi eli 5. päivästä maaliskuuta 2027 lukien 4. päivään maaliskuuta 2028 asti. Näin voidaan varmistaa, että Ukrainasta siirtymään joutuneille ja EU:n jäsenvaltioiden vastaanottamille henkilöille voidaan tarjota mahdollisimman paljon vakautta ja tulevaisuudennäkymiä vallitsevissa olosuhteissa.

Tämä vastaa unionin sitoumusta tukea Ukrainaa ja sen kansaa niin kauan kuin se on tarpeen ja unionin pyrkimystä tukea kattavaa, oikeudenmukaista ja kestävää rauhaa, joka perustuu Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteisiin ja kansainväliseen oikeuteen. Jos olosuhteet, jotka johtivat tilapäistä suojelua koskevan direktiivin aktivointiin, lakkaavat ennen 4. maaliskuuta 2028, Euroopan komissio voi tällöin toimittaa neuvostolle ehdotuksen tilapäistä suojelua koskevan direktiivin 6 artiklan nojalla. Kyseisen säännöksen nojalla neuvosto voi lopettaa tilapäisen suojelun määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tekemällään päätöksellä, ja komission tehtävänä on myös tutkia jäsenvaltioiden pyynnöt ehdotuksen tekemisestä neuvostolle. Tällaisen neuvoston päätöksen olisi perustuttava sen toteamiseen, että asianomaisten kotimaassa tilanne sallii tilapäistä suojelua saaneiden henkilöiden palata sinne turvallisesti ja pysyvästi, noudattaen ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia ja -vapauksia ja sekä palauttamiskieltoa koskevia jäsenvaltioiden velvoitteita.

Lisäksi jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus toteuttaa tarvittavat hallinnolliset ja oikeudelliset toimet (kuten oleskelulupien uusiminen) hyvissä ajoin tilapäisen suojelun jatkamisen valmistelemiseksi.

Tilapäisen suojelun jatkaminen ei saisi heikentää Ukrainan legitiimiä yleistä kykyä puolustautua.

Eurooppa-neuvosto on johdonmukaisesti useaan otteeseen korostanut unionin tukevan Ukrainaa sekä vahvistanut jatkuvan vankan ja horjumattoman tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä ja vahvistanut, että unioni on sitoutunut jatkamaan kattavaa poliittista, rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomaattista tukea Ukrainalle ja sen kansalle koordinoitusti samanmielisten kumppanien ja liittolaisten kanssa. Eurooppa-neuvosto on tukenut kattavaa, oikeudenmukaista ja kestävää rauhaa Ukrainassa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden pohjalta sekä vankkoja ja uskottavia turvatakuita Ukrainalle, missä yhteydessä on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että Ukrainalla on taloudelliset ja sotilaalliset resurssit, jotta se voi edelleen käyttää luonnollista oikeuttaan puolustautua sekä torjua ja estää Venäjän hyökkäys.

Tilapäinen suojelu otettiin käyttöön osana toimia, joilla unioni reagoi kriisiin. Tilapäinen suojelu ei kuitenkaan ole ehdotonta. Kyseessä on poikkeuksellinen menettely, jota voidaan soveltaa tiettyihin neuvoston päätöksessä yksilöityihin henkilöryhmiin direktiivin 5 artiklan mukaisesti. Samalla direktiivissä säädetään mahdollisuudesta sulkea henkilöt tilapäisen suojelun ulkopuolelle, mihin sovelletaan määritettyjä objektiivisia perusteita.

Tässä yhteydessä olisi otettava täysimääräisesti huomioon Ukrainan sotilaalliset tarpeet puolustautumiseen Venäjän laittomalta hyökkäyssodalta ja erityisesti Ukrainan oikeusjärjestyksessään legitiimisti määrittelemät asevelvollisuudet sekä tarjottava samalla täysi tuki Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille tilapäisen suojelun avulla. Sen vuoksi

on olennaisen tärkeää, että unioni soveltaa tilapäistä suojelua tavalla, jolla varmistetaan Ukrainan yleinen kyky puolustautua parhaalla mahdollisella tavalla Venäjän laiton hyökkäyssotaa vastaan ja päättää vapaasti puolustusvoimiensa organisoinnista.

Sen vuoksi samalla, kun Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tarvitsema suojelu pysyy prioriteettina, tilapäistä suojelua ei pääsääntöisesti myönnetä henkilöille, jotka poistuvat Ukrainasta tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen ja jotka eivät voi esittää kansallisille viranomaisille todisteita siitä, että Ukrainan viranomaiset ovat antaneet heille luvan poistua Ukrainasta asevelvollisuuksiensa mukaisesti.

Yksi syy tilapäisen suojelun käynnistämiseen oli jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmän toiminnan säilyttäminen vähentämällä muodollisuudet minimiin siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon vuoksi. On tärkeää pitää toiminnassa tilapäisen suojelun järjestelmä, jota on helppo soveltaa ja jossa on mahdollista tarkistaa nopeasti henkilöt, joille on annettu lupa poistua Ukrainasta asevelvoitteidensa mukaisesti. Tässä yhteydessä Ukrainan viranomaiset esimerkiksi kehittävät erityistä Reserv+-nimistä sovellusta, joka mahdollistaisi asevelvollisuuksista vapauttavien asiakirjojen lataamisen ja tulostamisen.

Jotta voidaan taata oikeusvarmuus, tällaisten vaatimusten noudattamisen tarkistamista olisi sovellettava ainoastaan uusiin tulijoihin, jotka hakevat tilapäistä suojelua tämän päätöksen voimaantulosta alkaen. Monet tilapäistä suojelua saaneet kotiseudultaan siirtymään joutuneet henkilöt ovat nyt olleet EU:ssa useita vuosia ja kotoutuneet vastaanottavaan yhteiskuntaan oppimalla kieltä, työllistymällä ja osallistumalla koulutukseen. Sen vuoksi on aiheellista, että näillä henkilöillä säilyy tilapäisen suojelun status ja siitä johtuvat oikeudet.

Komissio muistuttaa, että tilapäistä suojelua koskevan direktiivin mukaan henkilö voi saada tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia vain yhdessä jäsenvaltiossa kerrallaan. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi hylättävä direktiivin 2001/55 8 artiklan 1 kohdan perusteella tehtyt oleskelulupahakemukset, jos on ilmeistä, että asianomainen henkilö on jo saanut oleskeluluvan tällä perusteella toisessa jäsenvaltiossa ja että hän näin ollen saa tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia kyseisessä jäsenvaltiossa (ks. tästä unionin tuomioistuimen (kymmenes jaosto) asiassa C-753/23 [Krasiliva], 27.2.2025 antaman tuomion 30 kohta).

Tätä varten ja kuten muistutetaan neuvoston suosituksessa, joka koskee koordinoitua lähestymistapaa siirtymiseen pois tilapäisen suojelun piiristä¹⁵, tilapäisen suojelun rekisteröintialustaan on edelleen tärkeää syöttää säännöllisesti tietoja, mukaan lukien luvut ei-voimassaolevista rekisteröinneistä, ja päällekkäisten rekisteröintien tapauksessa korjata tilanne tarvittaessa nopeasti.

Tarve jatkaa suojelua sekä tilapäistä suojelua saavien henkilöiden mahdollisuus saada tilapäistä suojelua valitsemassaan jäsenvaltiossa ovat vaikuttaneet jäsenvaltioiden vastaanottojärjestelmiin. Tämä koskee erityisesti niitä jäsenvaltioita, joissa on suuri määrä tilapäistä suojelua saavia henkilöitä ja joiden on samanaikaisesti selviydyttävä suuresta määrästä kansainvälistä suojelua hakevia henkilöitä tai joissa on asuntopula. Tämän vuoksi on tärkeää jatkaa työtä, jolla pyritään varmistamaan jäsenvaltioille koituvan rasituksen tasapuolisempi jakautuminen. Prioriteettina on edelleen varmistaa siirtymään joutuneiden henkilöiden omaehtoinen selviytyminen ja siirtyminen vastaanottojärjestelmistä pitkäkestoiseen majoitukseen.

Lisäksi samaan aikaan, kun tilapäistä suojelua jatketaan ehdotetun neuvoston päätöksen mukaisesti, jäsenvaltioiden olisi ensisijaisesti tehostettava koordinoitua lähestymistavasta

¹⁵ [Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä syyskuuta 2025, koordinoitua lähestymistavasta Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden siirtämiseen pois tilapäisen suojelun piiristä.](#)

annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanoa sekä pantava täytäntöön pitkän aikavälin kestäviä ratkaisuja. Jäsenvaltioiden olisi keskityttävä erityisesti tilapäistä suojelua saavien henkilöiden siirtämiseen muihin oikeudellisiin statuksiin sekä tuettava vapaaehtoisen paluun ja kestävän uudelleenkotouttamisen helpottamista Ukrainassa, kun tilanne sen sallii.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämä ehdotus on täysin yhdenmukainen EU:n turvapaikkasäännösten kanssa, koska tilapäistä suojelua koskeva direktiivi on erottamaton osa Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää ja tarkoitettu poikkeustilanteisiin, joissa on kyse siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisesta maahantulosta, mistä on edelleen kyse Venäjän Ukrainaan kohdistaman täysimittaisen hyökkäyksen tapauksessa. Lisäksi se vastaa täysin unionin tavoitetta luoda vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuva alue, joka on avoin niille, jotka joutuvat olosuhteiden pakosta oikeutetusti hakemaan suojelua Euroopan unionista.

Ehdotuksen eri osatekijät ovat yhdenmukaisia myös toukokuussa 2024 hyväksytyn muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten kanssa. Sopimusta alettiin soveltaa kesäkuussa 2026. Parlamentti ja neuvosto ovat sopineet, että tilapäistä suojelua koskeva direktiivi säilytetään osana EU:n käytettävissä olevaa välineistöä joukoittaisen maahantulon tilanteissa. Tilapäistä suojelua koskeva direktiivi on osoittautunut tärkeäksi välineeksi välittömän suojelun tarjoamiseen EU:ssa. Tässä vaiheessa se on edelleen tarkoituksenmukaisin väline, jolla vastata Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan aiheuttamaan pakkomuuttoon.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus on kaikilta osin linjassa sen kanssa, että jäsenvaltioiden on voitava käsitellä mahdolliset kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset hallitusti ilman turvapaikkajärjestelmiensä ylikuormittumista ja että jatkossakin on voitava toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä Ukrainasta siirtymään joutuvien henkilöiden joukoittaisen maahantulon tapauksessa, jotta vältetään jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmien ylikuormittuminen. Se on myös linjassa unionin ulkoisten toimien kanssa. Ehdotus on myös yhdenmukainen niiden EU:n rajoittavien toimenpiteiden ja muiden toimien kanssa, jotka on hyväksytty vastatoimena Venäjän Ukrainaan kohdistamalle hyökkäykselle. Ehdotus on osa kattavaa EU:n toimien kokonaisuutta, jolla vastataan Venäjän Ukrainassa käymään hyökkäyssotaan.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa 20. heinäkuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/55/EY 4 artiklan 2 kohta, koska tilapäisen suojelun perusteet ovat edelleen olemassa. Kyseisessä säännöksessä säädetään, että jos tilapäiselle suojelulle on yhä perusteita, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää pidentää tilapäisen suojelun kestoa enintään vuodella komission ehdotuksesta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevassa SEUT-sopimuksen V osastossa annetaan Euroopan unionille tiettyjä näihin asioihin liittyviä toimivaltuuksia. Näitä toimivaltuuksia on käytettävä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklan

mukaisesti, toisin sanoen ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin Euroopan unionin tasolla.

Venäjän hyökkäyssodasta johtuva Ukrainan tilanne vaikuttaa edelleen koko EU:hun. Euroopan unioni on reagoinut siihen ennennäkemättömällä ja yhtenäisellä tavalla. Tämä osoittaa, että tarvitaan edelleen EU:n ratkaisuja ja tukea sekä vahvaa koordinoitua EU:n tasolla, sillä jäsenvaltioiden on yhdessä kyettävä reagoimaan tilanteeseen jatkuvasti ja tehokkaasti. Samoin on varmistettava, että koko unionissa sovelletaan samoja normeja ja yhdenmukaisia oikeuksia unionissa tällä hetkellä oleskeleviin lähes 4,4 miljoonaa Ukrainasta paenneeseen ihmiseen. Nykyisen joukoittaisen maahantulon lisäksi ei voida sulkea pois suurten tulijamäärien jatkumista Ukrainassa jatkuvan epävakauden vuoksi. On ilmeistä, että tätä selvästi koko EU:lle yhteistä ongelmaa ei voida ratkaista tyydyttävällä tavalla yksittäisten jäsenvaltioiden toimilla vaan tarvitaan EU:n yhteistä linjaa.

Yksittäiset jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saada aikaan tällaista yhteistä linjaa, vaan se voidaan ehdotetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin ja sitä voidaan koordinoida paremmin unionin tasolla, minkä jäsenvaltiot itsekkin ovat todenneet. Tämän vuoksi unionin on ryhdyttävä toimiin SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

Tilapäinen suojelu on luonteeltaan poikkeuksellinen ja välitön prosessi, jossa oikeudet ovat yhdenmukaiset kaikkialla unionissa. Tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista asianmukaista suojelua koskevaa hakumenettelyä ei ole olemassa. Näin ollen, kun asianomainen henkilö ilmoittautuu viranomaisille vedotakseen tilapäistä tai asianmukaista suojelua koskeviin oikeuksiinsa, hänen on ainoastaan osoitettava kansalaisuutensa, kansainvälisen suojelun asemansa tai vastaava suojeluasemansa, oleskelunsa Ukrainassa tai perhesiteensä. Oikeus tilapäiseen suojeluun on välitön mutta ei ehdoton, kuten useista tilapäistä suojelua koskevan direktiivin säännöksistä käy ilmi. Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa unionin tasolla yhteinen todentamisvaatimus, jotta varmistetaan, että jäsenvaltiot noudattavat koordinoitua operatiivista lähestymistapaa arvioidessaan uusia pyyntöjä käyttää tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia, ja jotta estetään hajanaisuus ja säilytetään tilapäisen suojelun järjestelmän eheys.

Jotta prosessi minimoisi muodollisuudet eikä aiheuttaisi hallinnollista rasitetta kansalliselle hallinnolle, riittävänä näyttönä siitä, että asianomaisilla henkilöillä on oikeus tilapäiseen suojeluun, olisi pidettävä sen tarkistamista, että Ukrainan viranomaiset ovat myöntäneet heille Ukrainan lainsäädännön nojalla soveltuvien osien luvan, jossa vahvistetaan, että he poistuvat Ukrainasta asevelvoitteidensa mukaisesti.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä säädetään SEU-sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tilapäisen suojelun jatkamisesta rajoitetuksi ajaksi eli yhdellä vuodella samojen henkilöryhmien osalta, joihin sitä jo sovelletaan.

Ehdotettu toimenpide rajoittuu siihen, mikä on tarpeen Ukrainan tilanteen laajuuden ja vakavuuden vuoksi. Tällä hetkellä EU:n jäsenvaltioissa oleskelevalla noin 4,4 miljoonalla siirtymään joutuneella henkilöllä ei ole tilanteen vuoksi mahdollisuutta palata Ukrainaan turvallisesti ja pysyvästi. Lisäksi keston jatkaminen on nykytilanteessa oikeasuhteinen toimi, sillä tilapäisellä suojelulla on varmistettu, etteivät jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmät ole kuormittuneet siksi, että jäsenvaltioihin olisi saapunut suuri määrä turvapaikkaa hakevia henkilöitä.

Vaatus sen tarkistamisesta, että Ukrainan viranomaiset ovat myöntäneet asianomaisille henkilöille luvan, jossa vahvistetaan, että he poistuvat Ukrainasta asevelvoitteidensa mukaisesti, on oikeasuhteinen. Se rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä, jotta jatkuva tarve tarjota tilapäistä suojelua ei heikentäisi Ukrainan yleistä kykyä puolustautua ottaen huomioon sen muuttuvat sotilaalliset tarpeet. Ukraina voi legitiimisti vahvistaa oikeusjärjestyksessään asevelvollisuutta koskevat velvoitteet, jotka estävät tarkasti määriteltyjä henkilöryhmiä poistumasta Ukrainasta¹⁶. Tähän sisältyvät myös näistä velvoitteista säädetty vapautukset.

Sen tarkistaminen, että henkilö voi poistua Ukrainasta rikkomatta asevelvollisuuksia, on suunniteltu ennakoivaksi toimenpiteeksi tulevia pyyntöjä ajatellen. Sen tavoitteena on löytää asianmukainen tasapaino siten, että voidaan ottaa huomioon Ukrainan puolustustarpeet ja oikeusvarmuuden tarve sekä unionissa suojelua jo saavien henkilöiden oikeuksien säilyttäminen ja oikeutetut odotukset.

Se, että tällaisen vaatimuksen täyttyminen tarkistetaan, ei vaikuta viranomaisten päätöksentekovaltuuksiin yksittäisessä tapauksessa eikä kenenkään oikeuteen hakea kansainvälistä suojelua unionissa. Vaikka Ukrainasta saapuvien henkilöiden oikeus hakea turvapaikkaa säilyy sellaisenaan muuttumattomana, kieltäytyminen palvelemasta ei ole yksinään pätevä peruste kansainväliselle suojelulle (ks. tässä yhteydessä *EUAA Practical Guide on Political Opinion*).

- **Toimintatavan valinta**

Tilapäistä suojelua koskevan direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan vaaditaan neuvoston täytäntöönpanopäätös, jotta tilapäistä suojelua voidaan jatkaa enintään yhdellä vuodella, jos tilapäiselle suojelulle on yhä perusteita.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Näyttöön perustuva päätöksenteko**

Muuttoliikettä koskevaa EU:n varautumis- ja kriisisuunnitelmaa toteuttava verkosto, jonka painopisteenä on Ukraina, ja solidaarisuusfoorumi¹⁷ jatkavat toimintaansa. Säännöllisen tietojenvaihdon avulla verkosto pyrkii yhteiseen tilannetietoisuuteen Venäjän Ukrainaan kohdistaman täysimittaisen hyökkäyksen muuttoliikevaikutuksista ja foorumi puolestaan EU:n ja jäsenvaltioiden valmiudesta ja koordinoitua reagoinnista kriisiin. Tässä yhteydessä sekä verkostossa että foorumilla on käyty keskustelua yleisen valmiuden lisäämisestä EU:n tasolla, valmiussuunnittelu mukaan lukien. Tilanteen kehityksestä ja ihmisten liikkeistä kerätään jatkuvasti tietoja. Tilapäisen suojelun rekisteröintialustalla jatketaan osapuolten kokouksissa tapauskohtaista keskustelua siitä, miten voidaan paremmin varmistaa asianmukainen tiedonvaihto tilapäistä suojelua ja jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaista asianmukaista suojelua saavista henkilöistä ja havaita päällekkäiset rekisteröinnit samassa

¹⁶ Ukrainan lainsäädännön mukaan asevelvollisuusiässä olevat ukrainalaiset miehet (25–60-vuotiaat) ja asevelvollisuusrekisterissä olevat ukrainalaiset miehet (23–25-vuotiaat) eivät saa poistua Ukrainasta. Ukrainalaiset 18–22-vuotiaat miehet saavat poistua Ukrainasta sen jälkeen, kun Ukrainan sotilaslänsäädäntöä lievennettiin elokuussa 2025, lukuun ottamatta niitä miehiä (ja naisia), jotka ovat päättäneet vapaaehtoisesti liittyä asevoimiin.

¹⁷ Komissio perusti foorumin koordinoimaan jäsenvaltioiden operatiivisia toimia neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 3 artiklan 2 kohdan nojalla. Foorumi kerää tietoja ja tarkastelee jäsenvaltioissa havaittuja tarpeita sekä koordinoi operatiivisia toimia, joilla näihin tarpeisiin pyritään vastaamaan.

jäsenvaltiossa ja eri jäsenvaltioissa. Koska kotiseudultaan siirtymään joutuneiden lasten ja nuorten määrä on huomattava, näissä toimissa otetaan yhä enemmän huomioon tiedot integroitumisesta koulutusjärjestelmiin.

Euroopan komissio on viime kuukausina keskustellut säännöllisesti ukrainalaisten kumppanien kanssa siitä, miten Ukrainan kansalle tarjottava suojelu voidaan sovittaa yhteen maan puolustustarpeiden kanssa.

Euroopan komissio, kansainväliset järjestöt, kuten Maailmanpankki ja Yhdistyneet kansakunnat, sekä Ukrainan hallitus arvioivat säännöllisesti Ukrainan tilannetta. Maailmanpankki julkaisee raportteja Ukrainaa koskevasta nopeasta vahinko- ja tarvearvioinnista.¹⁸

IOM on pyrkinyt sodan alusta alkaen tarjoamaan paremman käsityksen siirtymään joutuneiden henkilöiden tilanteesta ja seuraamaan Ukrainan sisäistä pakolaisuutta ja muuttovirtoja. Lisäksi se on pyrkinyt kyselyjen avulla seuraamaan sotaa pakenevien ja Ukrainaan palaavien henkilöiden aikomuksia ja arvioimaan edellytyksiä paluulle. UNHCR on julkaissut säännöllisesti tietoja Ukrainasta (ja sen sisällä) siirtymään joutuneiden henkilöiden aikomuksista ja näkymistä. Edellä mainittujen kansainvälisten järjestöjen selvitykset ja asiakirjat osoittavat, että nykytilanne on edelleen epävakaa ja epävarma eikä siksi mahdollista turvallista ja pysyvää paluuta. UNHCR arvioi helmikuussa 2026, että Ukrainasta paenneita henkilöitä on rekisteröity eri puolilla maailmaa 5,9 miljoonaa.¹⁹

- **Sidosryhmien kuuleminen ja asiantuntijatiedon käyttö**

Näyttöön perustuvan tiedon keräämiseksi komissio on kuullut säännöllisesti muuttoliikettä käsittelevän valmius- ja kriisinhallintaverkoston ja solidaarisuusfoorumin kautta jäsenvaltioiden viranomaisia, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja asiaankuuluvia EU:n virastoja, Ukrainan viranomaisia ja kansainvälisiä järjestöjä sekä pitänyt yhteyttä valtiosta riippumattomiin organisaatioihin ja kansalaisjärjestöihin.

Komissio kuuli yhteistyössä Euroopan unionin neuvoston kiertävää puheenjohtajuutta hoitavien valtioiden kanssa jäsenvaltioita tilapäisen suojelun näkymistä maaliskuun 2027 jälkeen. Kuuleminen toteutettiin ministeritasolla sekä neuvoston maahanmuutto-, raja- ja turvapaikka-asioiden strategisen komitean (SCIFA) ja oikeus- ja sisäasioiden neuvosten maaliskuussa ja toukokuussa 2026 järjestetyissä kokouksissa. Jäsenvaltiot korostivat tarvetta jatkaa tilapäistä suojelua mahdollisimman pian vuoden ajaksi, jotta voidaan jatkaa yhteistä eurooppalaista toimintalinjaa.

Jäsenvaltiot totesivat viimeisimmässä SCIFA:n kokouksessa huhtikuussa 2026, että nykyinen epävakaa tilanne ei mahdollista tilapäisen suojelun lopettamista. Jäsenvaltiot keskustelivat myös mahdollisista uusista säännöistä koskien tilapäisen suojelun soveltamisalaa, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon muuttuva tilanne ja sovittaa tilapäinen suojelu Ukrainan muuttuviin puolustustarpeisiin. Viimeisimmässä oikeus- ja sisäasioiden neuvosten kokouksessa toukokuussa 2026 jäsenvaltiot keskustelivat vaihtoehdoista uusiksi säännöiksi koskien tilapäisen suojelun soveltamisalaa ja korostivat, että hakemisen on oltava helppoa ja päätös on tehtävä mahdollisimman pian.

¹⁸ Maailmanpankkiryhmä, Ukraine Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5) (helmikuu 2022 – joulukuu 2025).

¹⁹ Ukrainan pakolaistilanne.

Solidaarisuusfoorumilla käytiin samanaikaisesti täydentäviä keskusteluja, joissa useimmat jäsenvaltiot ilmaisivat tarpeen jatkaa tilapäistä suojelua vuodella, jotta voidaan jatkaa yhteistä eurooppalaista toimintalinjaa, jotta tilanne pysyisi selkeänä suojelua saavien näkökulmasta ja jotta jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat hallinnolliset ja oikeudelliset toimet kansallisella tasolla (kuten oleskelulupien uusiminen). Jäsenvaltiot totesivat myös, että tilapäisen suojelun saamiseksi on jatkossakin tarpeen olla käytössä helppo hallinnollinen menettely ja että on vältettävä turvapaikkajärjestelmien ylikuormittumista. Myös sisäministerit ilmaisivat 4. kesäkuuta pidetyssä epävirallisessa sisäasiainneuvoston kokouksessa yleisen tukensa tilapäisen suojelun jatkamiselle yhdellä lisävuodella ja mukautusten harkitsemiselle, jotta Ukrainan muuttuvat puolustustarpeet voidaan ottaa täysimääräisesti huomioon.

Komissio oli säännöllisesti yhteydessä Ukrainan viranomaisiin kerätäkseen tietoja tilanteesta paikan päällä. Komissio kuuli myös tilapäistä suojelua koskevan direktiivin 3 artiklan mukaisesti UNHCR:ää, joka on arvioinut tilannetta, antanut asiaankuuluvaa tietoa ja selvittänyt siirtymään joutuneiden henkilöiden aikomuksia.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita sekä kansainvälisen oikeuden velvoitteita, mukaan lukien Genevessä 28. heinäkuuta 1951 tehty pakolaisten oikeusasemaa koskeva yleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna 31. tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan alusta alkaen tilapäistä suojelua koskevan direktiivin soveltamiseen liittyvät rahoitustarpeet on katettu EU:n rahoitusvälineistä, erityisesti sisäasioiden ja koheesiopolitiikan²⁰ rahoitusvälineiden määrärahoista, kausiksi 2014–2020 ja 2021–2027.

5. LISÄTIEDOT

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetun päätöksen *1 artiklassa* säädetään neuvoston päätöksen, sellaisena kuin se on muutettuna tämän päätöksen 1 artiklalla, 2 artiklassa tarkoitettujen siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun jatkamisesta vuodella (5. maaliskuuta 2027 lukien 4. maaliskuuta 2028 saakka).

Ehdotetun päätöksen *2 artiklan* mukaan tilapäistä suojelua ei pääsääntöisesti myönnetä henkilöille, jotka poistuvat Ukrainasta tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen ja jotka eivät voi esittää kansallisille viranomaisille todisteita siitä, että Ukrainan viranomaiset ovat antaneet heille luvan poistua Ukrainasta asevelvollisuuksiensa mukaisesti.

Ehdotetun päätöksen *3 artiklassa* vahvistetaan päätöksen voimaantulo- ja soveltamispäivät.

²⁰ Koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi eli niin kutsuttu CARE-paketti (CARE, CARE plus ja Fast-CARE).

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS**täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta 4 päivään maaliskuuta 2028**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi 20 päivänä heinäkuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/55/EY¹ ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 4 päivänä maaliskuuta 2022 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta².
- (2) Tilapäistä suojelua sovellettiin direktiivin 2001/55/EY 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksi yhden vuoden ajan, 4 päivään maaliskuuta 2023, minkä jälkeen sitä jatkettiin ilman eri toimenpiteitä vuodella 4 päivään maaliskuuta 2024.
- (3) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä lokakuuta 2023 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2023/2409³, jolla jatkettiin täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitettua tilapäistä suojelua 4 päivään maaliskuuta 2025. Neuvosto hyväksyi 25 päivänä kesäkuuta 2024 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1836⁴, jolla jatkettiin täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitettua tilapäistä suojelua 4 päivään maaliskuuta 2026. Neuvosto hyväksyi 15 päivänä heinäkuuta 2025

¹ EYVL L 212, 7.8.2001, s.12, ELI : <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>.

² Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

³ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/2409, annettu 19 päivänä lokakuuta 2023, täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta (EUVL L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

⁴ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1836, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2024, täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta (EUVL L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/1460⁵, jolla jatkettiin täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitettua tilapäistä suojelua 4 päivään maaliskuuta 2027.

- (4) Direktiivin 2001/55/EY aktivoinnin yhteydessä jäsenvaltiot sopivat 4 päivänä maaliskuuta 2022 antamassaan lausumassa⁶ yksimielisesti, että ne eivät sovelle kyseisen direktiivin 11 artiklaa henkilöihin, jotka saavat tilapäistä suojelua tietyssä jäsenvaltiossa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti ja jotka siirtyvät toiseen jäsenvaltioon ilman lupaa, elleivät jäsenvaltiot kahdenvälisesti toisin sovi.
- (5) Henkilö voi saada tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia vain yhdessä jäsenvaltiossa kerrallaan. Jotta tämä voidaan varmistaa ja välttää päällekkäiset rekisteröinnit tilapäistä suojelua saavaksi, jäsenvaltioiden olisi hylättävä direktiivin 2001/55 8 artiklan 1 kohdan perusteella tehtyt oleskelulupahakemukset, jos on ilmeistä, että asianomainen henkilö on jo saanut oleskeluluvan tällä perusteella toisessa jäsenvaltiossa ja että hän näin ollen saa tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia kyseisessä jäsenvaltiossa, mukaan lukien sosiaaliavustukset. Tämä olisi johdonmukaista Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-753/23 antaman tuomion⁷ ja erityisesti sen 30 kohdan kanssa.
- (6) Jotta voidaan varmistaa ajantasainen tilannekuva operatiivisia tarkoituksia varten ja oleskelulupien myöntämisen johdonmukainen hallinnointi ja valvonta, jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti ladattava tarkkoja ja ajantasaisia tietoja tilapäisen suojelun rekisteröintialustalle, mukaan lukien luvut ei-voimassaolevista rekisteröinneistä.
- (7) Unionissa on tällä hetkellä lähes 4,4 miljoonaa Ukrainasta siirtymään joutunutta henkilöä, jotka saavat tilapäistä suojelua unionissa. Tilapäistä suojelua saavien rekisteröityjen henkilöiden kokonaismäärä on pysynyt yleisestä hienoisesta kasvusuuntauksesta huolimatta suhteellisen vakaana noin 4,3 miljoonassa, kun vain harvat ovat ilmoittaneet palaavansa takaisin Ukrainaan pysyvästi. Ukrainan tilanne ei useimmissa tapauksissa mahdollista sieltä siirtymään joutuneiden turvallista ja pysyvää paluuta. IOM arvioi joulukuussa 2025, että Ukrainassa on 3 712 000 maan sisäistä pakolaista.⁸ Kolme neljäsosaa (71 prosenttia) maan sisällä siirtymään joutuneista oli joutunut lähtemään kotiseudultaan yli kahden vuoden ajaksi ja 82 prosenttia yli vuoden ajaksi. Maan sisällä yli kahden vuoden ajaksi siirtymään joutuneita oli eniten maan länsiosissa asuvien maan sisällä siirtymään joutuneiden keskuudessa. Yhdistyneiden kansakuntien humanitaarisen avun koordinoitumisto arvioi, että noin 10,8 miljoonaa ihmistä Ukrainassa tulee tarvitsemaan kiireellistä humanitaarista apua vuonna 2026.
- (8) Ei myöskään voida sulkea pois suurten tulijamäärien jatkumista johtuen Ukrainan vaikeasta humanitaarisesta tilanteesta, yleisestä epävakauudesta ja tilanteen epävarmuudesta, jotka ovat seurasta Venäjän hyökkäyssodasta, mukaan lukien siviileihin kiihtyvällä tahdilla kohdistetut ilmaiskut eri puolilla maata. Eskalaation

⁵ [Neuvoston täytäntöönpanopäätös \(EU\) 2025/1460, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2025, täytäntöönpanopäätöksellä \(EU\) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta \(EUVL L, 2025/1460, 24.7.2025, ELI: \[http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\]\(http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\)\).](#)

⁶ Ehdotus NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖKSEKSI Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta 20 päivänä heinäkuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta – Jäsenvaltioiden lausuma.

⁷ Unionin tuomioistuimen tuomio, 27.2.2025, A. N. v. Ministerstvo vnitra, C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

⁸ Ukraine Internal Displacement Report - Round 22 (tammikuu 2026).

riski on edelleen olemassa. Myös kansallisten turvapaikkajärjestelmien tehokas toiminta vaarantuisi, jos tilapäinen suojelu lopetettaisiin pian ja kaikki sen piirissä olevat henkilöt hakisivat samanaikaisesti kansainvälistä suojelua.

- (9) Koska tilapäistä suojelua saavien siirtymään joutuneiden henkilöiden suuri määrä unionissa ei todennäköisesti laske niin kauan kuin sota Ukrainaa vastaan jatkuu, tilapäisen suojelun jatkaminen on tarpeen sellaisten henkilöiden tilanteen turvaamiseksi, jotka saavat tällä hetkellä tilapäistä suojelua unionissa tai jotka tulevat tarvitsemaan tällaista suojelua 5 päivästä maaliskuuta 2027 lähtien, koska tilapäinen suojelu antaa välittömän suojan ja yhdenmukaiset oikeudet ja samalla vähentää minimiin muodollisuudet unioniin suuntautuvan joukoittaisen maahantulon tilanteessa. Tilapäisen suojelun jatkaminen auttaisi myös varmistamaan, että jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmät eivät ylikuormitu sellaisten kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten määrän merkittävästä kasvusta, joita saattaisivat tehdä 4 päivään maaliskuuta 2027 tilapäistä suojelua saavat henkilöt, jos tilapäinen suojelu lakkaisi tuolloin, tai Ukrainan sotaa pakenevat henkilöt, jotka saapuvat unioniin kyseisen päivämäärän jälkeen ja ennen 4 päivää maaliskuuta 2028.
- (10) Koska tilapäisen suojelun perusteet ovat edelleen olemassa, täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2022/382 tarkoitettujen siirtymään joutuneiden henkilöiden ryhmien tilapäistä suojelua olisi sen vuoksi jatkettava 4 päivään maaliskuuta 2028.
- (11) Vaikka tilapäistä suojelua on tarpeen jatkaa väliaikaisesti yhdeksi vuodeksi, on tärkeää, että unionin yhteisessä lähestymistavassa otetaan huomioon Ukrainan muuttuvat puolustustarpeet.
- (12) Eurooppa-neuvosto on vahvistanut päätelmissään jatkuvan vankan ja horjumattoman tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä ja vahvistanut, että unioni on sitoutunut jatkamaan kattavaa poliittista, rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomaattista tukea Ukrainalle ja sen kansalle. Eurooppa-neuvosto on tukenut kattavaa, oikeudenmukaista ja kestäväää rauhaa Ukrainassa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden pohjalta sekä vankkoja ja uskottavia turvatakuita Ukrainalle, missä yhteydessä on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että Ukrainalla on taloudelliset ja sotilaalliset resurssit, jotta se voi edelleen käyttää luonnollista oikeuttaan puolustautua sekä torjua ja estää Venäjän hyökkäys.
- (13) Neuvoston direktiivin 2001/55/EY mukaan tilapäisen suojelun järjestelmä on siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa luonteeltaan poikkeuksellinen menettely, jota voidaan soveltaa tiettyihin henkilöryhmiin ja jossa voidaan samalla myös määrittää objektiiviset poissulkemisperusteet noudattaen kaikilta osin kansainvälisestä oikeudesta, unionin oikeudesta ja perusoikeuksista johtuvia velvoitteita. Tilapäistä suojelua ei pitäisi myöntää henkilölle, jolle Ukrainan viranomaiset eivät ole antaneet lupaa poistua Ukrainasta, koska hänen on noudatettava asevelvollisuuksiaan.
- (14) Ukrainan muuttuvat sotilaalliset tarpeet puolustautumiseen Venäjän laitonta hyökkäyssotaa vastaan ja erityisesti Ukrainan oikeusjärjestyksessään legitiimisti määrittelemät asevelvollisuudet edellyttävät unionin täyttä tukea. Jäsenvaltioiden olisi tältä kannalta otettava nämä tarpeet täysimääräisesti huomioon ja annettava samalla täysi tuki Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille tilapäisen suojelun avulla. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää, ettei unioni jatka tilapäisen suojelun soveltamista

tavalla, joka samalla, kun siirtymään joutuneet henkilöt hyötyvät siitä, voi vaikuttaa kielteisesti Ukrainan yleiseen kykyyn puolustautua parhaalla mahdollisella tavalla Venäjän laitonta hyökkäyssotaa vastaan ja päättää vapaasti puolustusvoimiensa organisoinnista.

- (15) Tätä varten tilapäistä suojelua ei pääsääntöisesti myönnetä henkilöille, jotka eivät voi esittää kansallisille viranomaisille todisteita siitä, että Ukrainan viranomaiset ovat antaneet heille Ukrainan lainsäädännön nojalla soveltuvien osien luvan poistua Ukrainasta asevelvollisuuksiensa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin oikeuden ja perusoikeuksien soveltamista. Ottaen huomioon tarve ottaa huomioon Ukrainan määrittelemät nykyiset puolustustarpeet vaikuttamatta niiden henkilöiden tilanteeseen, joihin tilapäistä suojelua jo sovelletaan, tällaisen vaatimuksen noudattamisen tarkistamista olisi alettava soveltaa Ukrainasta siirtymään joutuneisiin henkilöihin sitä päivää seuraavasta päivästä, jona tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (16) Oikeus tilapäiseen suojeluun on välitön. Vaikka asianomaisen henkilön asianmukaisen rekisteröinnin ja hallinnollisen käsittelyn varmistamiseksi jäsenvaltio voi edellyttää tiettyjen vaatimusten täyttämistä, kuten rekisteröintilomakkeen täyttämistä ja neuvoston päätöksessä (EU) 2022/382 tarkoitetun näytön esittämistä, tilapäisen suojelun yhtenä tavoitteena on varmistaa nopea ja helposti sovellettava menettely pitämällä hallinnolliset muodollisuudet mahdollisimman vähäisinä. Sen vuoksi on tärkeää, että jäsenvaltioiden viranomaiset voivat nopeasti tarkistaa, että asianomaisella henkilöllä on lupa poistua Ukrainan alueelta asevelvollisuuksiensa mukaisesti. Tässä yhteydessä jäsenvaltioilla voisi esimerkiksi olla käytettävissään asiakirja, jonka Ukrainan viranomaiset toimittavat Ukrainan parhaillaan kehittämän erityisen Reserv+-sovelluksen kautta ja jossa tällainen lupa vahvistetaan.
- (17) Neuvosto antoi 16 päivänä syyskuuta 2025 suosituksensa⁹ koordinoitusta lähestymistavasta Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden siirtämiseen pois tilapäisen suojelun piiristä. Päätöksen voimassaolon jatkaminen ei vaikuta suosituksessa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon jatkamiseen, jonka olisi pysyttävä ensisijaisena tavoitteena. Tähän liittyen jäsenvaltioiden olisi koordinoitusti tehostettava tilapäistä suojelua saavien henkilöiden siirtämistä muihin oikeudellisiin statuksiin sekä vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotouttamista, kun tilanne sen sallii.
- (18) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (19) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut tukemaan Ukrainaa ja sen kansaa niin kauan kuin se on tarpeen ja toistaa tukevansa kattavaa, oikeudenmukaista ja kestävästä rauhaa, joka perustuu YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden periaatteisiin, ja kestävästä tulitauon varalta neuvosto on valmis toimimaan direktiivin 2001/55/EY 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.
- (20) Direktiivi 2001/55/EY sitoo Irlantia, minkä vuoksi se osallistuu tämän päätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.

⁹ [Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä syyskuuta 2025, koordinoitusta lähestymistavasta Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden siirtämiseen pois tilapäisen suojelun piiristä, \(EUVL C, C/2025/5129, 23.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj\).](http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj)

- (21) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän täytäntöönpanopäätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Jatketaan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 2 artiklassa tarkoitettua ja täytäntöönpanopäätöksillä (EU) 2023/2409, (EU) 2024/1836 ja (EU) 2025/1460 jatkettua Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäistä suojelua yhdellä vuodella 4 päivään maaliskuuta 2028.

2 artikla

Tilapäistä suojelua, jota myönnetään täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/1460 1 artiklan mukaisesti tai jota jatketaan tämän päätöksen 1 artiklan mukaisesti, ei myönnetä henkilöille, jotka eivät noudata Ukrainan lainsäädännössä säädettyjä asevelvollisuuksiaan ja joilla ei tästä syystä ole Ukrainan viranomaisten antamaa lupaa poistua Ukrainasta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin oikeuden ja perusoikeuksien soveltamista.

Tätä artiklaa ei sovelleta henkilöihin, jotka jo saavat tilapäistä suojelua tämän päätöksen voimaantulopäivänä.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 5 päivästä maaliskuuta 2027 lukuun ottamatta 2 artiklaa, jota sovelletaan tämän päätöksen voimaantulopäivästä lähtien.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*